

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 1 lipca 2025 r.

Poz. 2843

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.198.2025 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 30 czerwca 2025 r.

Działając na podstawie art.85, 86 i 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz.1465 z późn.zm.) **STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ** uchwały Nr XIV/97/2025 Rady Gminy Olszanica z dnia 9 czerwca 2025r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Olszanica na 2025 rok, w części dotyczącej: § 6 ust.4 w zakresie wyrazów: „oraz odebrane właścicielom”; § 9 ust.4; § 10 ust.1 w zakresie wyrazów: „lub odebranych właścicielom”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 9 czerwca 2025r. Rada Gminy Olszanica podjęła ww. uchwałę która została przekazana do organu nadzoru 13 czerwca 2025r. Zgodnie z powołanym w uchwale art. 11a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2023r. poz.1580) - Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie (ust. 3). Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (ust. 3a). Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3-6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt (ust. 4). Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina (ust. 5). W pierwszej kolejności organ nadzoru wskazuje, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne

zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości. Powyższe stanowisko organu nadzoru potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż: opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał. Dokonując oceny treści przyjętego uchwałą Programu, wskazać należy, że w § 6 ust.4 określono, że odłowione oraz odebrane właścicielom zwierzęta gospodarskie podlegają przewiezieniu do wskazanego w § 10 gospodarstwa rolnego, zaś w § 10 ust.1, że gospodarstwo rolne Pana Wiesława Kąkola, Wańkowa 44, 38-711 Ropienka przyjmuje i zapewnia opiekę bezdomnym lub odebranym właścicielom zwierzętom gospodarskim z terenu Gminy. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin (art. 11 ust. 1 u.o.z.). Pod pojęciem "zwierząt bezdomnych" ustawodawca rozumie zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały (art. 4 pkt 16 u.o.z.). W ocenie organu nadzoru ww. zapisy uchwały w zakresie wyrazów: „oraz odebrane właścicielom” i w zakresie wyrazów: „lub odebranym właścicielom”, zostały podjęte z przekroczeniem delegacji ustawowej zawartej w art. 11a ust. 2 pkt 7 u.o.z. Z kolei norma kompetencyjna zawarta w przywołanym przepisie odnosi się wyłącznie do zwierząt gospodarskich, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Tymczasem Rada wskazując w uchwale gospodarstwo rolne w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt bezdomnych, określiła, że w gospodarstwie tym umieszczane miałyby być zwierzęta gospodarskie odebrane dotychczasowemu właścicielowi. Wskazane w powyższym przepisie zadanie ma na celu zapewnienie realizacji zadań własnych gminy polegających na zapobieganiu bezdomności zwierząt i zapewnieniu opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywania. Z art. 11a ust. 2 pkt 7 u.o.z. nie można wyinterpretować możliwości rozszerzenia uregulowań Programu w zakresie umieszczania zwierząt mających ustalonego właściciela we wskazanym w uchwale gospodarstwie rolnym. W ocenie organu nadzoru przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego jest również zapis §9 ust.4 przewidujący, że osoba, która odnalazła i podjęła się adopcji bezdomnego zwierzęcia z terenu Gminy Olszanica oraz zgłosiła ten fakt i złożyła stosowne oświadczenia w terminie dwóch miesięcy od dnia odnalezienia i przyjęcia bezdomnego zwierzęcia, może ubiegać się o wykonanie jednorazowo odrobaczenia, zwalczania pasożytów zewnętrznych i szczepienia przeciw chorobom zakaźnym oraz wykonanie sterylizacji lub kastracji na koszt gminy. Zgodnie ze wskazanym wyżej przepisem art. 11a ust. 2 pkt 1 u.o.z. uchwalany przez radę gminy program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt winien zawierać regulację odnoszącą się do kwestii zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt. Przepis ten jednoznacznie wskazuje schronisko dla zwierząt jako obiekt (placówkę) właściwą do zapewnienia bezdomnym zwierzętom należytej opieki i ochrony. Tego rodzaju podmiot spełniać bowiem musi określone prawem wymagania, co z kolei gwarantuje należyty poziom zapewnianych usług. W programie Rada Gminy Olszanica w § 4 uchwały zapewniła zwierzętom bezdomnym opiekę, na podstawie umowy zawartej ze Schroniskiem dla bezdomnych zwierząt Green Cat Sp. z o.o. ul. Piłsudskiego. Zgodnie z treścią art. 9a u.o.z. osoba, która napotka porzuconego psa lub kota, w szczególności pozostawionego na ulicy, ma obowiązek powiadomić o tym najbliższe schronisko dla zwierząt, straż gminną lub Policję. W ocenie organu nadzoru zadania gminy w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt nie obejmują przypadków odnalezienia i adopcji przez indywidualne osoby porzuconego zwierzęcia. Tym samym gmina nie jest uprawniona do finansowania usług weterynaryjnych świadczonych zwierzętom, które zostały przyjęte na utrzymanie tych osób. Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90. W świetle powyższego należy uznać, że stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia jest uzasadnione i konieczne.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul.Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY
PODKARPACKIEGO
Dyrektor Wydziału Prawnego
i Nadzoru

Magdalena Kryczka